

Regionální model poskytování eVýpůjček

Překážky zavádění e-knih/audioknih v regionech

- Absence online katalogů v nejmenších knihovnách vede k ...

- └ absenci nabídky e-knih/audioknih
 - └ nuceným registracím v okolních knihovnách
 - └ knihovnímu turismu a tlaku na větší knihovny
 - └ přelévání a kolísání finančních zdrojů
 - └ opatrné propagaci vzdálených registrací

- Obavy z ...

- nových digitálních služeb.
- zvýšené administrativy.
- použití části rozpočtu na další službu.

Z bariér k řešení: případ krajské knihovny na Slovensku

Krajská knihovna Ľudovíta Štúra

Verejná knižnica Mikuláša Kováča

Novohradská knižnica, Lučenec

Knižnica Mateja Hrebendu,
Rimavská Sobota

Knižnica Jána Kollára, Kremnica

Hontiansko-novohradská knižnica
A. H. Škultétyho, Veľký Krtíš

Z bariér k řešení: případ krajské knihovny na Slovensku

Krajské dotace
na e-knihy

Krajská knihovna Ľudovíta Štúra

Verejná knižnica Mikuláša Kováča

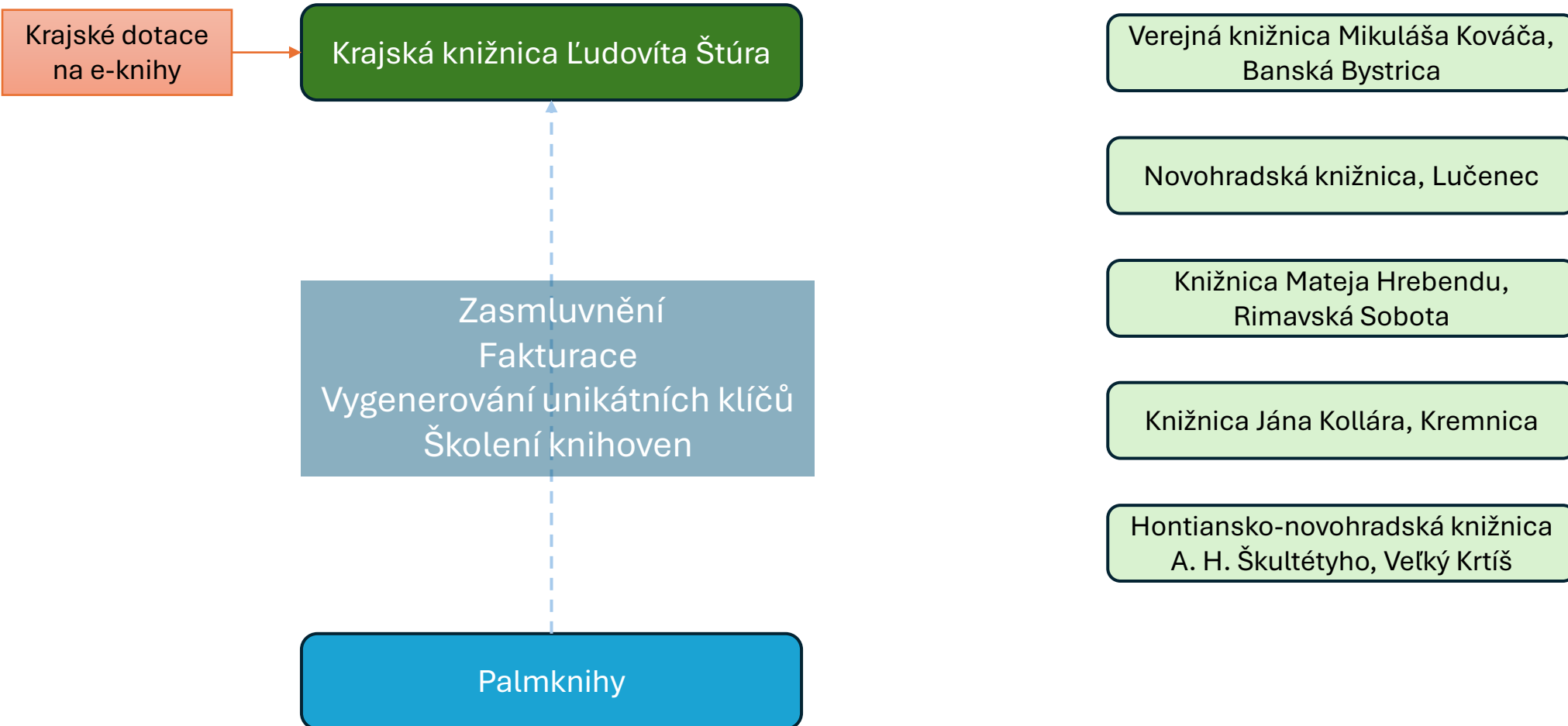
Novohradská knižnica, Lučenec

Knižnica Mateja Hrebendu,
Rimavská Sobota

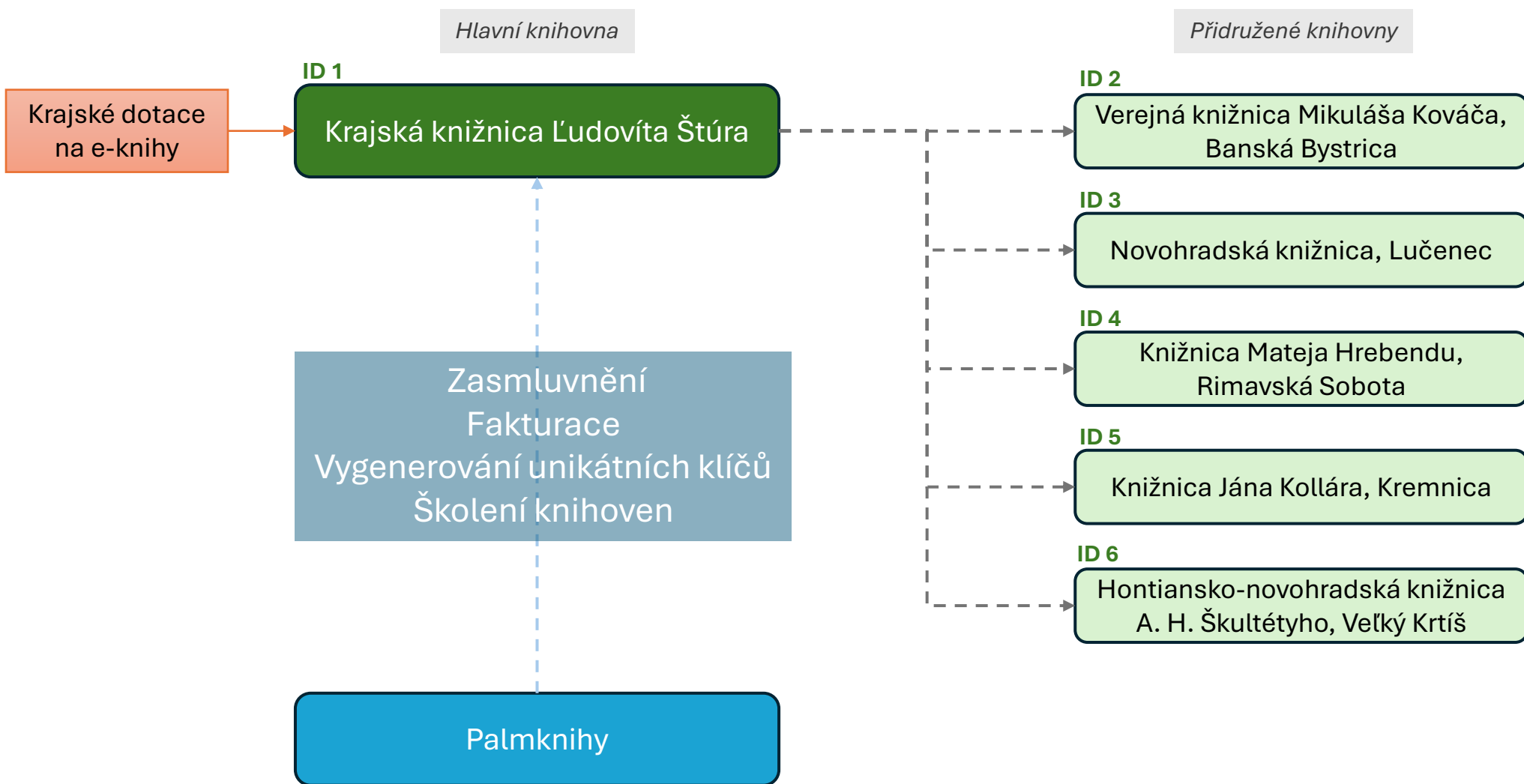
Knižnica Jána Kollára, Kremnica

Hontiansko-novohradská knižnica
A. H. Škultétyho, Veľký Krtíš

Z bariér k řešení: případ krajské knihovny na Slovensku

Z bariér k řešení: případ krajské knihovny na Slovensku

Z bariér k řešení: případ krajské knihovny na Slovensku

Centrální rozpočet *Hlavní knihovny* je rozúčtován podle spotřeby *Přidružených knihoven*

ID 1

Krajská knihovna Ľudovíta Štúra

Krajské dotace
na e-knihy

ID 2

Verejná knižnica Mikuláša Kováča,
Banská Bystrica

ID 3

Novohradská knižnica, Lučenec

ID 4

Knižnica Mateja Hrebendu,
Rimavská Sobota

ID 5

Knižnica Jána Kollára, Kremnica

ID 6

Hontiansko-novohradská knižnica
A. H. Škultétyho, Veľký Krtíš

Automatické párování
eVýpůjček na základě
ID konkrétní knihovny

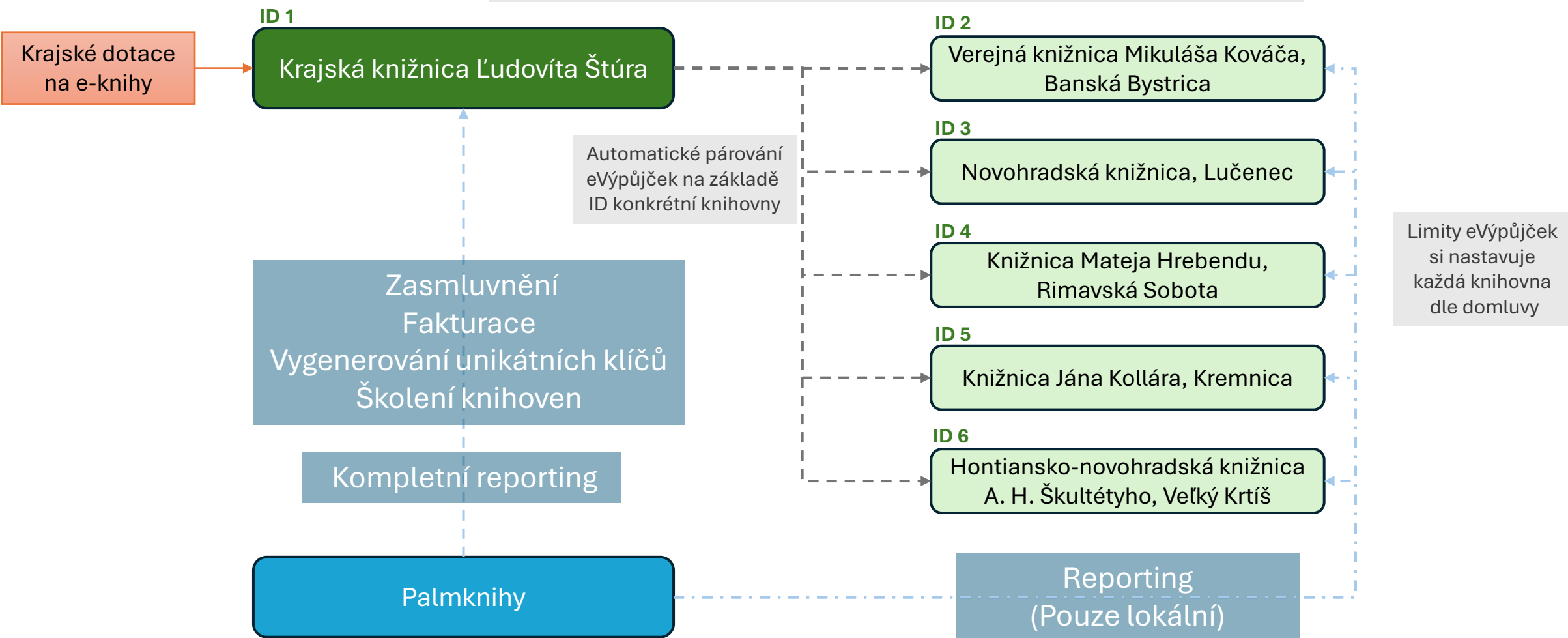
Limity eVýpůjček
si nastavuje
každá knihovna
dle domluvy

Zasmluvnění
Fakturace
Vygenerování unikátních klíčů
Školení knihoven

Palmknihy

Z bariér k řešení: případ krajské knihovny na Slovensku

Centrální rozpočet *Hlavní knihovny* je rozúčtován podle spotřeby *Přidružených knihoven*

Z bariér k řešení: případ krajské knihovny na Slovensku

Hontiansko-novohradská
knihnica A. H. Škultétyho,
Veľký Krtíš

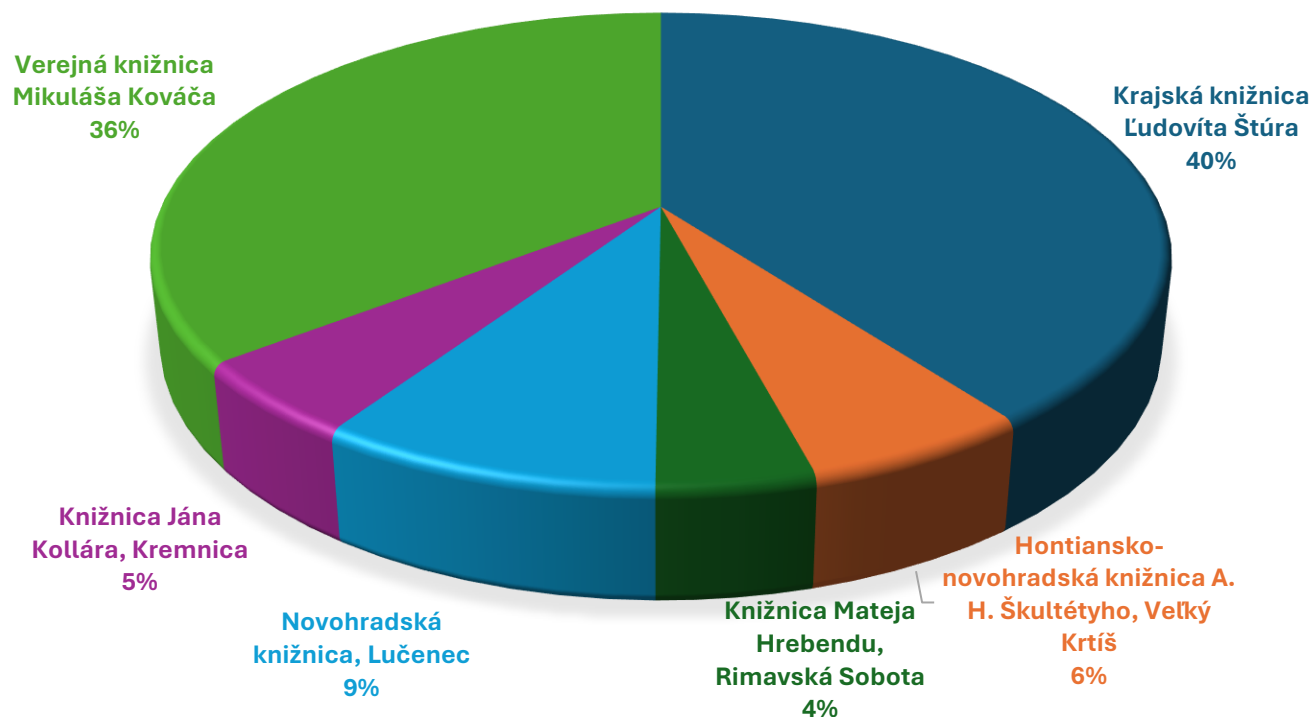
Knižnica Mateja
Hrebendu, Rimavská
Sobota

Novohradská knižnica,
Lučenec

Knižnica Jána Kollára,
Kremnica

Verejná knižnica Mikuláša
Kováča, Banská Bystrica

POČET EVÝPŮJČEK ZA 06/2025

Co je tedy systém hlavních/ přidružených knihoven?

Role:

- **Hlavní knihovna** zastřešuje více menších knihoven v regionu (koordinace, smlouvy).
- **Přidružené knihovny** poskytují eVýpůjčky čtenářům a zaštiťují lokální propagaci.
- **Palmknihy** garantují podporu provozu, reporting a onboarding (školení, podklady, grafické podklady).

Finance a reporting:

- **Centrální rozpočet** spravuje a **fakturaci** zajišťuje Hlavní knihovna.
- **Způsob úhrady v regionu** (ponechat centrálně / rozúčtovat dle spotřeby) je na dohodě a možnostech knihoven.
- Hlavní knihovna eviduje veškeré eVýpůjčky. Každá Přidružená knihovna **jen vlastní eVýpůjčky**.

Co je tedy systém hlavních/ přidružených knihoven?

Technická stránka:

- Každá přidružená knihovna má své vlastní **IČ a přidělené ID/klíč** v systému.
- **Automatické párování eVýpůjček** ke konkrétní knihovně probíhá dle ID v systému Palmknih.
- Knihovna může mít **vlastní katalog** nebo být **zahrnuta do regionálního katalogu** (nejsnazší varianta).
- Napojení řeší správce katalogu.

Aktuální stav

Tento model již využívá:

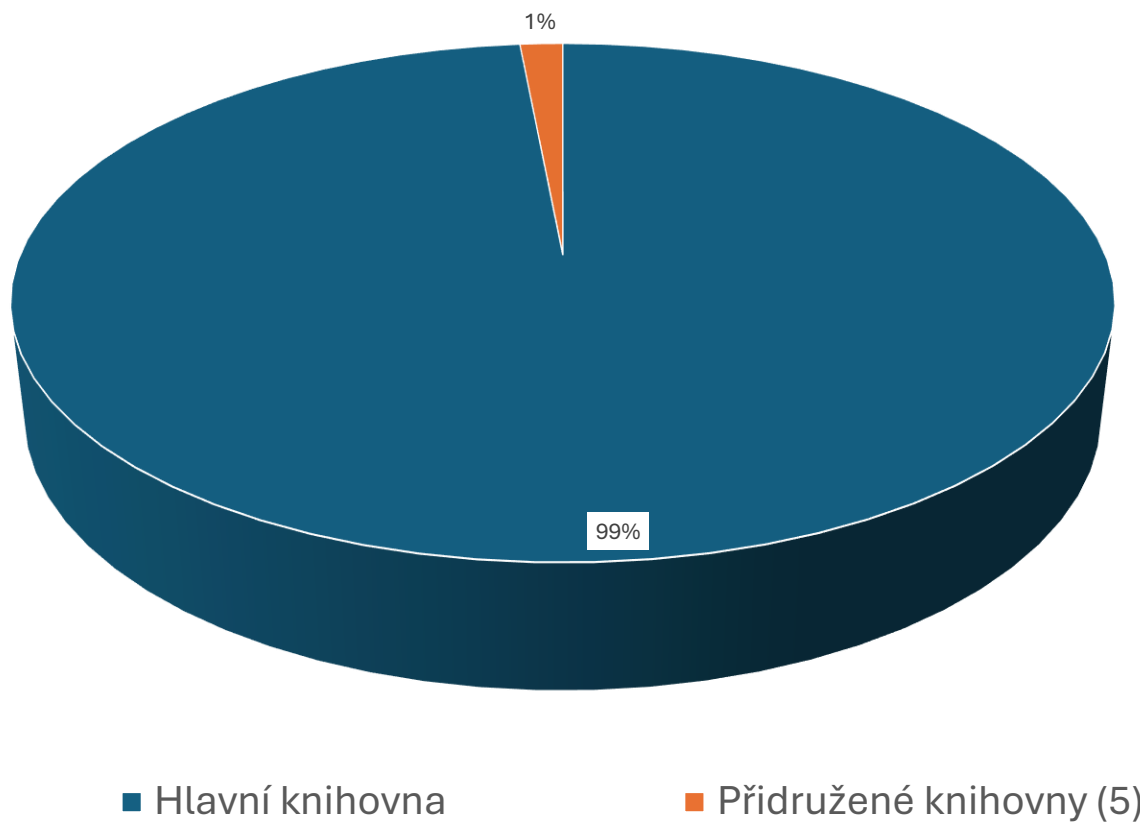
- **Krajská knihovna L. Štúra (SR)** – 5 knihoven
- **Chomutovská knihovna** – 35 knihoven
- **Městská knihovna Chrudim** – v jednání, 32 knihoven

Podobný princip dnes interně využívají také:

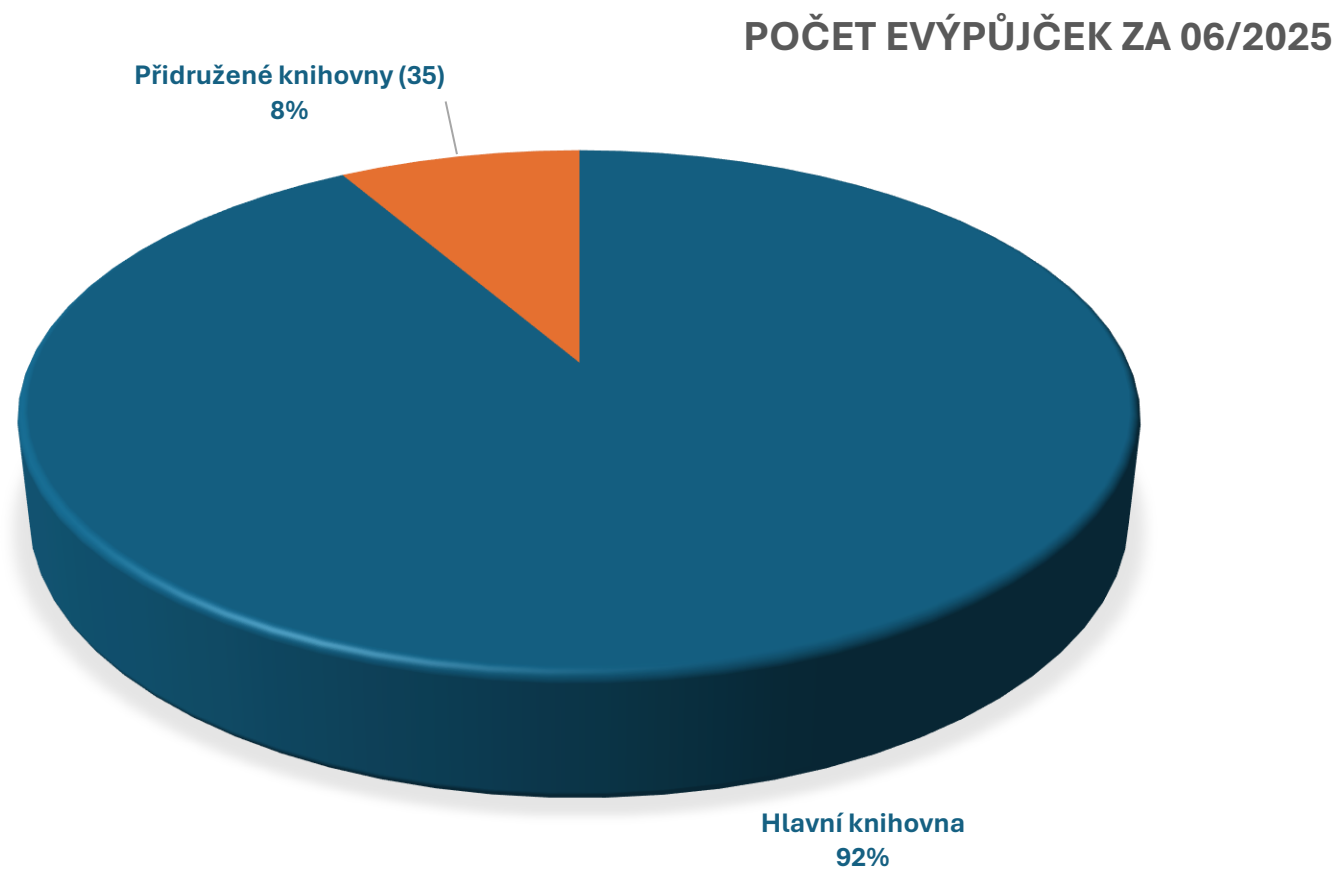
- **Regionální knihovna Karviná** – 11 knihoven
- **Knihovna Ústeckého kraje** – 5 knihoven

Příklad z praxe: Knihovna Ústeckého kraje

Počet eVýpůjček za rok 2024

Příklad z praxe: Chomutovská knihovna

Přínosy tohoto modelu - zkušenosti z Chomutova

- **Rychlé přijetí** po úvodních rozpacích
- Knihovnice oceňují **jednoduchost a rychlý přístup** k e-knihám
- Služba pomáhá **oslovit mladší čtenáře** mimo knihovnu
- Hodnotí **zpřístupnění eVýpůjček pozitivně**
- Úspěch služby u čtenářů závisí **na aktivní propagaci knihoven**
- Knihovna nyní nakupuje **pouze jeden kus od každého titulu** – šetří finance i místo

Přínosy tohoto modelu

- **Velké knihovny...**

- sníží přísun čtenářů z okolních obcí a vyrovnají čerpání eVýpůjček
- využijí sdílené financování či jiné zdroje a dosáhnou na slevu díky vyššímu objemu eVýpůjček
- mohou efektivněji řídit projekty VISK a administrativu
- podpoří digitalizaci a rozvoj menších knihoven v regionu
- získají strategická data o čtenářském chování
- nabídnou bezplatná školení knihovníků ve spolupráci s Palmknihami.

Přínosy tohoto modelu

- **Menší knihovny...**

Finanční a organizační výhody

- Nemusejí samostatně řešit technickou agendu ani podávat VISK projekt
- U dotace nemusí hradit povinnou spoluúčast (cca 8 500 Kč)
- Mohou službu zavést, i pokud by na VISK nedosáhly
- Nižší spoluúčast ve společném projektu, přiměřený podíl eVýpůjček
- Sdílený balík eVýpůjček se efektivně využívá, nikdo na sdílení netratí
- Motivace k zapojení do regionálního katalogu
- Možnost otestovat službu bez velkých nákladů

Strategické a dlouhodobé přínosy

- Nabídnou službu i mimo otevírací dobu
- Přilákají mladší a časově vytížené čtenáře
- Zvyšují atraktivitu a konkurenceschopnost knihovny
- Poskytnou zřizovateli inovativní službu k propagaci obce
- Získají hotové podklady k propagaci od Palmknih

Přínosy tohoto modelu

- Čtenáři a čtenářky...

- získají přístup k širší nabídce audioknih a e-knih bez ohledu na velikost knihovny.
- nebudou nuceni vytvářet (vzdálené) registrace v jiných knihovnách. („knihovní turismus“).
- si mohou nově vybrat, zda zvolit rychlé vypůjčení e-knihy/audioknihy nebo využít dosavadní meziknihovní vypůjční služby.

Aktuální stav a další kroky

- **Postupné zapojování dalších knihoven** do regionálního modelu.
- **Konzultace s krajskými knihovnami a metodiky** (školení, překážky, potřeby, ...).
- **Sběr a vyhodnocení zpětné vazby** pro další ladění služby a procesů.
- **Konzultace s dodavateli katalogu.**

Máte zájem dozvědět se více?

Alžběta Trnková | Specialista pro B2B a knihovny
alzbeta.trnkova@palmknihy.cz

Více na
www.palmknihy.cz/pro-knihovny

Děkujeme za pozornost

Vašek Štěch | Manažer B2B divize